TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MÄKELÄ,
SULO SYVANEN.

TOVERI

(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta.. $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Bolshevikeja olisi lakattava halveksimasta

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Amerikalaisten puolelta olisi valtioviisautta ja oikeudenmukaista päästä selville bolshevikien todellisista tarkotuksista ja käsittämään sen, että ne eivät ole missään suhteessa olleet petollisia tai uskottomia liittolaisilleen; että ne eivät ole tehneet mitään jota emme me olisi heidän sijassaan tehneet; että ne koettavat nykyisin toteuttaa kansanvaltaisuuskysymystä niin hyvin kuin se Venäjällä on sodan aikana mahdollista; että ottaen huomioon Venäjän kansan vastenmielisyyden tyranniensa alkamaa sotaa kohtaan ja vakavan päätöksen olla jatkamatta sitä enää missään suhteessa, bolshevikit menettelivät ainoastaan siten kuin oli mahdollista menettellä, luopuessaan sodankäynnistä, joka ei enää millään tavalla ollut mahdollista, ja josta luopuminen näytti olevan ainoa mahdollisuus jonka kautta Venäjä saa tilaisuuden hengähtää ja järjestellä sisäisiä asioitaan todellisen kansanvaltaisuuden vakavalle perustalle.

Miten he siinä ovat onnistuneet, siitä olkoon todistuksena seuraava, Venäjän Uudelleenrakentamisen Ystävien yhdityks. kuuluvan mr. Tatlockin lausunto:

"Tilanne Venäjällä on nyt paljoa parempi kuin se on ollut milloinkaan viimeisten kuuden kuukauden ajalla. Rautatieliikenteessä vallinnut epäjärjestys on korjaantumassa, sotilaat ovat palanneet armeijasta maatiloilleen ja siitä avuttomasta kaaostilanteesta, joka vallitsi tsaarivallan loppuaikoina ja vallankumouksen alussa, ollaan pääsemässä järjestettyihin oloihin".

Amerikan kansan on päästävä ymmärtämään Venäjän kansaa, käsitettävä osanotolla ne vaikeudet joiden kanssa se taistelee ja sen kansanvaltaiset pyrkimykset sekä rohkaistava ja avustettava sitä kaikilla mahdollisilla tavoilla. Amerikan kansan on lakattava kannattamasta niiden henkilöitten bolshevikeja kohtaan osottamaa halveksumista, jotka selittävät, että he ovat tämän sodan kannalla, koska se on sotaa kansanvaltaisuuden puolesta, mutta jotka vihaavat bolshevikeja siksi että bolshevikit ovat kansanvallan kannattajia.

Jos Venäjän kansa kerran asettaa luottamuksensa siihen, että Amerikan kansa ja Amerikan hallitus ovat sen kanssa, niin kaikki epäilykset sodan voittamisesta ovat haihtuneet olemattomiin. Koko Venäjän voima tulee silloin olemaan Amerikan puolella.

Liittolaisten asian menestymisen taivaalla on Venäjän epäluottamus mustana pilvenä. Saksa on Venäjän lähin naapuri. Venäjän kauppaa käyvät luokat ovat saksalaismielisiä. Saksa on johtanut suurinta osaa Venäjän kaupasta. Saksan on verrattain helppo harjottaa agitatsioniaan Venäjällä, jotavastoin Amerikalla on siinä suhteessa suuria vaikeuksia, ja jos me vielä avustamme Saksaa näillä alituisilla bolshevikeja kohtaan osottamillamme halveksumisilla, voimme me nostattaa vastaamme sellaisen voiman, jonka edessä tuskin kestämme. Jos Venäjä kerran asettuu Saksan puolelle ja Amerikaa ja sen liittolaisia vastaan, niin sen ei tarvitse rikkoa mitään puolueettomuutta, ei yhtyä sotaan, ei vuodattaa tippaakaan verta, voimistuttaakseen laajoilla luonnonlähteillään Saksaa siinä määrässä, että meidän voittomme käy sangen vaikeaksi ja siirtyy pitkän ajan päähän. — Georgian —American.

Olisikohan se sillä autettavissa?

Kysymys Suomen työväenhallituksen täkäläisen edustuslaitoksen ylläpitämisestä täkäläisten suomalaisten rahallisella kannatuksella näyttää tulevan ratkaistavaksemme ilman pitempiä viivyttelyjä. Keskipiirin piiritoimikunta on jo tehnyt alotteen toimiston toiminnan lopettamisesta katsoen sen ei vastaavan tarkotustaan enää, kun Suomen työväenhallituksen kohtalo kuitenkin on jo toistaiseksi ratkaistu. Ja samaa mielipidettä oli länsipiirin piiritoimikuntakin.

Muta asia ei ole niin yksinkertainen, että sitä noin vain sopisi päättää puoleen taikka toiseen. Eikä siitä päätettänekään, mikäli voi päättää eriävistä mielipiteistä, joita alkaa kuulua. Työmiehen toimitus on asettunut vastustavalla kannalle yllämainittuihin piirikomitcoitten päätöksiin. Se kirjottaa:

Lehdessämme on julaistu keskipiirin piiritoimikunnan pöytäkirja, jossa m.m. on päätös, joka koskee tässä maassa olevaa Suomen työväenhallituksen tiedonanto- ja edustajatoimistoa. Kysymys kiertyy luonnollisesti mainitun toimiston kustannuksiin. Sen johdosta uskovat jotkut olevan jonkinlaista hermostuneisuutta.

Olemme sen johdosta jo ennemmin lausuneet, että tällä toimistolla on suuri merkitys ja että se on myöskin suorittanut ansiokasta ja tarpeellista työtä Suomen työväenluokan asian tunnetuksi tekemiseksi amerikalaisten keskuudessa. Se on mielestämme asia, joka on kiistan ulkopuolella, sen työn merkitys nimittäin. Voidaan sanoa, että olisihan tämän saman työn voinut suorittaa joku järjestömme vakinaisista laitoksista. Sellainen ei kuitenkaan olisi käynyt päinsä. Se toimiala on vaatinut hiukan erilaisten tehtävien sucrittamista kuin tavallisesti puolue-elämän tehtäviä suorittavat orgaanit tekevät. Ja toisekseen: sen toimeensa asettaminen kuuluikin luonnollisesti Suomen työväenhallitukselle. Sen syyn, minkä takia tämän laitoksen kustannusten varaaminen on jäänyt niille tämän maan suomalaisille, joitten sydän sykkii myötätuntoisesti Suomen työväestön vapauden ja todellisen kansanvallan asialle, käsittää jokainen ilman pitempiä selittelyjä. Eihän Suomen työväenhallitus voinut päästä sellaiseen yhteyteen tähän maahan nimittämänsä edustajan kanssa, että se olisi voinut järjestää rahalliset seikat. Onhan tehty lehdissämme selvää miten vaikeata on ollut päästä edes jonkunlaiseen tietoyhteyteen. Sama on asianlaita vielä nytkin. Suomen työväestön edustajat ovat Pietarissa. Ja sieltä on yhtä vaikea päästä yhteyteen jotta tämä rahallinen puoli voitaisiin järjestää.

Miten on siis meneteltävä tämän laitoksen rahastamisessa tulevaisuudessa? Siihen puoleen vain onkin järjestölämme sanomista eikä tuon laitoksen jatkamiseen tai lopettamiseen suoranaisesti, sillä eihän sitä järjestömme ole perustanutkaan.

Mielestämme ei ole viisasta ryhtyä nyt vielä puuhaamaan epäsuorastikaan toimiston lakkauttamista, kuten piirikomitea ehdottaa. Sitä tarvitaan vielä. Voidaanpa sanoa, että sen tärkeys yhä vielä lisääntyy lähitulevaisuudessa huolimatta siitä, että Saksan junkkereiden pistimet ovatkin nyt pervarien herruutta Suomessa tukemassa. Taistelu on edessä. Se alkaa taas kaikilla alueilla, joilla Saksan pistinmahti nyt vielä tällä hetkellä isännöi.

Mutta toimiston kustannukset ovat suuret, sanotaan piiritoimiston pöytäkirjassa.

Todellisuudessa ne eivät ole suhdattoman suuret. **Ja nyt, jolloin venäläiset sosialistit ovat perustaneet oman toimistonsa New Yorkiin toimimaan yhdessä suomalaisen toimiston kanssa, voidaan odottaa yhä suurempia tuloksia näitten yhteistoiminnasta ja mahdollisesti pienemplä kustannuksiakin.**

Piirikomitean pöytäkirjassa on harhaanjohtava väite se, että sanotaan koko sen rahaston, joka on koottu äsken ja josta on lainattu velkakirjaa vastaan tälle toimistolle, olevan kootun **vain nälänhädän torjumiseksi.** Olemme jo ennemmin huomauttaneet, että tässä mielessä koottiin kyllä **osa rahastoa,** mutta paljoa suurempi osa koottiin nimenomaan **Suomen työväestön taistelun auttamiseksi saksalais-suomalaisia junkkerilahtareita vastaan.** On siis ollut enemmän kuin tarkotuksenmukaista tästä osasta lainata tuon asian edustukseen täällä.

Mutta koska nyt kuitenkin todennäköisesti ei vielä lähitulevaisuudessakaan voida Europasta käsin järjestää tuon välttämättömän toimiston kustannuksien suoritusta, ja koska kysymyksessäolevasta rahastosta se osa, josta on voitu tuo lainaus suorittaa, ei riitä kauan, teemme seuraavan ehdotuksen:

Pantakoon toimeen yleinen keräys Amerikan suomalaisten keskuudessa nimenomaan tämän toimiston kustannusten korvaamiseksi.

Olemme vakuutettuja, että tämän maan suomalaiset työläiset tajuavat selvästi tämän toimiston tärkeyden ja osottavat sen rahallisella kannatuksellaan.

Nyt juuri, jolloin kaikenlaiset junkkerien kätyrit täällä niin kuin muuallakin kerääntyvät silmät kiilluen proletaaristen vapaustaistelijain ympärille vaanimaan, nyt juuri, jolloin suomalaiset santarmilehdet syndikalistien lehden säestämänä ulvovat suomalaisia vapaustaistelijoita ja niiden asian ajamista vastaan, nytkö me lakkauttaisimme asiaamme edustavan toimiston?!

Luonnollisesti täällä tarvitaan tulevaisuudessa — eikä suinkaan kaukaisessakaan — jonkinlainen laitos joka valvoo suomalaisten pakolaisten asiaa, mutta meidänkään käsittääksemme ei sen takia juuri tarvitse pitää yllä varsinaista edustuslaitosta. Mutta jos, kuten Työmies kertoo, venäläiset sosialistit ovat perustaneet oman toimistonsa New Yorkiin, niin eikö sen yhteydessä voitaisi pitää yksi mies? Sellaisen toimiston kustannukset eivät nousisi tuhansiin dollareihin kuukaudessa, joten ne kyllä voitaisi kantaa. Sitäpaitsi, jos Venäjän bolshevikihallitus kerran saa täältä tunnustuksen, niin siinä suomalaisten pakolaisten paras turva ja toivo onkin.. Jos kerran bolshevikit tunnustetaan, niin Suomen työväestön riveissä taistelleitakaan ei ole silloin erittäin helppo leimata siksi miksi täkäläinen suomalainen santarmitoimisto haluaa.

Nyt kun kerran on olemassa joku määrä varoja toimiston toistaiseksi ylläpitämiseksi, niin asiasta saattaa kyllä vaihtaa mielipiteitä. Sanoessamme ettei Suomesta tulevien pakolaisten takia olisi tarpeellista pitää yllä erikoista toimistoa, varsinkin sellaista tuhansia maksavaa, kuin nykyinen on, emme olleinkaan tahdo sanoa, etteikö toimisto olisi tähän saakka vastannut tarkotustaan. On hyvinkin. Se on ollut välttämätön ja siitä saamme kiittää useasta palveluksesta ei ianoastaan Suomen työväestölle, vaan täkäläisillekin suomalaisille työläisille.

MAILMANKATSOMUKSIA

KUINKA LAHTARIT KÄSITTELEVÄT TILASTOA.

Muutama päivä takaperin osotimme, kuinka muuan lahtarisakki New Yorkissa ei häikäile syöttäessään Yhdysvaltain "satamiljoonaiselle kansalle" törkeästi väärennettyjä tilastollisia tietoja maanomistussuhteista Suomessa.

Nyt viimeksi meille saapuneessa Pohjan Tähdessä käsittelee pahasti löyhäpäinen Varasvuori joitakin järjestömme tilastoja, joita hänen järkiriepunsa nähtävästi ei ollenkaan ulotu ymmärtämään. Niistä tekee hän laskuja, joiden mukaan esim. Toveria leviää 866 ja Toveritarta 297 — ja mies kai käy omassa leirissään täysjärkisestä!

Samassa numerossa on toisiakin yhtä päteviä tilastollisia y. m. tietoja täältä länneltä. Niitä on lehdelle lähettänyt tänne Astorian Sanomain toimittajaksi Jumalan, pastori Lillpakan y. m. "hengenjättiläisten" avulla onnellisesti saapunut "Terva-pamppu". Hänen matkakertomuksestaan saamme ensinnäkin tietää, että Portlandissa on "asukkaita yli 3,000" — mutta mitäs se sittenkään on semmoisen suurkaupungin kuin Astorian rinnalla! Muuten kuuluu Portlandissa olevan "raikas vuoristo-ilma".

Vielä hämmästyttävämpi on seuraava tiedonanto:

"Idahon, Washingtonin, Oregonin ja Californian ympäristöllä on laajoja suomalaisasutuksia, noin 200 sadan (huomatkaa 'hengenjättiläisten' omintakeinen lukujen kirjottamistapa! — Tov.) neliömailin alueella asuu yli satatuhatta suomalaista asukasta. Suomalaisten luku lisääntyy yhä." — Ja vaikkei lisääntyisikään, niin johan toki tuommoiselle joukolle kannattaa sielupetlari tuottaa "iististä" saakka.

Vähää ennen Astoriaan tuloaan kirjottaa näiden matkamuistelmien sankari seuraavan jumaluusopillisessa suhteessa tärkeän palan:

"Onnellisesti olen siis pääsemäisillään perille, vaikka matkani onkin ollut seikkailu-rikas. Ihmeellisesti on Jumala varjellut minua kaikista vaaroista. Kiitos Jumalalle.

Junakaan ei ajanut tällä kertaa jokeen. Vähäpätöinen oli sekin onnettomuus kun minulta katkesi yksi — hammas. Jos olisin taikauskoinen, huolehtisin siitä; mutta nyt pidän sen ainoastaan luonnon vakavana huomautuksena, että minäkin alkaisin seuraamaan aikaani, hankkimalla itselleni — tekohampaat. Kaipa ne on hankittava."

Tämän johdosta sietäisi tulevassa kirkolliskokouksessä ottaa vakavan pohdinnan alaiseksi kysymys: eikö Jumalan varjelus riittänyt estämään hampaan katkeamista? Vai olisiko tapaus selitettävä niin, että Jumala näin tahtoi hankkia työtä jollekin Astorialaiselle hammaslääkärille?

LAHTARIEN LAKIMYLLY JAUHAA,
vaikka sen tuloksista koetetaan olla mahdollisimman hiljaa.

Eräästä Amerikan suomalaisesta lahtarilehdestä olemme leikanneet seuraavat ajanmukaiset uutiset:

— Huhtik. 21 päivänä vangittiin Helsingissä eräässä matkustajakodissa tunnettu punakaartilaismellakkoihin ylyttäjä ja ryöstöihin kiihottaja Jean Boldt. "Sisar" Fiina Huttunen on vangittu uudelleen.

Oikeudellinen kuulustelu on nyttemmin toimitettu maisteri Sulo Vuolijoen ja Miina Pietikäisen suhteen ja on heidät molemmat passitettu Söörnäisten kuritushuoneeseen.

Vuolijoelle varmaan käy hullusti lahtarien kynsissä — siksi paljon hän on tehnyt syntiä taistellessaan koko yksikamarisen eduskunnan olemassaoloajan torpparien vapauttamiseksi keskiaikaisesta maaorjuudesta. Jos ei siitä tule kuolemanrangaistusta, niin sitte ei mistään.

LUOPIOSOSIALISTIT RIEMUITSEVAT,
kun Helsingin Työväentalo on raunioina.

Vihtori Kososen ja hänen kaltaistensa sosialismin liepeillä keljuilleitten perustamassa "Työnvalta" nimisessä lehdessä on viime huhtik. 16 p. ollut seuraava tyylinäyte, jonka täkäläiset lahtarilehdet ovat ilomielellä nielasseet:

"Hallittiin: yksityisten syyttömäin kansalaisten vapaus, henki ja omaisuus ei ollut minkään arvoinen; valtion varat hävitettiin, 'veljeilltiin' ja sitten — livistettiin käpälämäkeen! Mutta tänne pääkaupunkiin jäi 'esikunta' ja 'kaarti', joka panee vastaan vimmatusti ja taistelee viimeiseen asti, sala-ammuskelee, antautuu eikä antaudu. Ja te jotka siellä maalla olette, teille täältä terveisiä lähetämme: Kansantalo on tuhottu, Siltasaari savuaa — Valppaan kaski palaa!"

Ja tuo kuuluu olevan "sosialidemokraattinen iltalehti", joka tuollaisen riemuhuudon päästää!

Apteen näkeminen hyvää reumatismin lääkettä.

Eräs Levy niminen mies, asuva Stepneyssä Englannissa, oli armeijassa palveilessaan saanut niin ankaran reumatismin, että häntä pidettiin parantumattomasti rampana; viimeiset kolme vuotta oli hän vaivaloisesti laahustanut kainalosauvojen avulla.

Häneltä oli tytär kuollut sillä aikaa kun hän oli sotapalveluksessa. Eräänä päivänä istuessaan ja torkkuessaan hän luuli näkevänsä tuon kuolleen tyttärensä ilmielävänä edessään ja silloin hän kauhistuneena kavahti pystyyn. Ihmeekseen hän huomasi reumatismin samalla olevan tiessään; tunsi olevansa hyvässä voinnissa ja pääsi kävelemään yhtä vikkelästi kuin aina ennenkin.

Hattuneula on vaate,

erään Detroitin tuomarin antaman päätöksen mukaan. Muuan nuori nainen halusi lähettää jollekin ystävättärellensä Englantiin hattuneulan, mutta postivirasto nosti kysymyksen, tokko semmoista kapinetta nykyisten sotamääräyksien mukaan voitaisiin ottaa kuletettavaksi. Tuomari, jonka ratkaistavaksi asia tuli, selitti kuitenkin, että hattuneula ei ole mikään koriste, vaan kuuluu naisten vaatetukseen, samaten kuin napit.

LAHTARI-ISÄNMAAN LIPPUKYSYMYS

on edelleenkin ratkaisematta, itkee "Kaleva". Sitä ei tyydytä se punainen leijonalippu, koska siinä on "liian paljo punaista".

Lehti äityy oikein torumaan ja nuhtelee lahtareita seuraavalla tavalla:

"Miksi ei lippu saisi säilyä sinivalkoisena?

Uskaltaako joku väittää, etteivät sen värit olisi kauniit? Onko niin yksinkertaisia, jotka pitävät joitakin muita värejä innostavampina, vaikuttavampina? Onko kenelläkään otsaa väittää, ettei kansa jumaloi sinivalkoista? Eikö lippu eroa kaikkien maiden lipuista?

Nyt pitäisi asian olla jo selvä. Tämän kansallisen pesun jälkeen ei punasta väriä saa olla tuuman vertaa Suomen lipussa! Minkä verisen ja katkeran muiston punainen rehellisen kansalaisen mielessä herättäisikään ja — juhlatunnelma särkyisi paikalla.

Ohimennen sanoen näyttää pieni leijonalippu Asemakadun rantapäästä katsellen aivan punaiselta, varsinkin kun aurinko ei paista. Se on jo säikäyttänyt monen rauhallisen ihmisen.

— Mitä mielenosotusta tämä on! — kuuli allekirjottanut erään herrasmiehen hämmästyvän nähdessään lippun asemahuoneen katolla. — Siellähän on punaryssäin lippu!

— Rauhottukaa, — vastasin, — se on leijonalippu, jonka ymmärtää vasta auringon paisteessa.

— — — — —

Ilköön enää tuhlattako pääkaupungin sanomalehden palstoja kolmatta osaa lippukysymyksen selvittelyyn, ikäänkuin siitä riippuisi henki ja elämä.

Leijonalipun kohtalo on ratkaistu: siinä on punaista liian paljon.

Annettakoon vapaasti liehua värien, joitten vaikutuksesta yksistään todellisen suomalaisen sydän vain voi sulaa, kohoutua ja innostua.

Muutahan ei lipulta enää voi vaatia. — Pudas".

Ei ole kovin vahvarakenteinen se lahtarien "juhlatunnelma", kun se ottaa särkyäkseen muutaman korttelin pituisesta kangaskappaleesta. Punanen näkyy tekevän yhtä pahaa lahtarille kuin härälle. Kovin aroiksi ovat oululaiset herrat käyneet, kun pelkäävät omaa leijonalippuaankin.

Herrojen suureksi kauhuksi tulee vielä nostettavaksi punanen vallankumouslippu viiritankoon. Jos sen nyt saksalaiset ampuvat alas, tulee aika jolloin se liehuu Saksassakin, ja silloin sitä ei estetä hulmuamasta Suomessakin! — Työm.

Venäjän kruunun jalokivet,

joiden sijaan tämänlaista valtion omaisuutta tarkastettaessa huomattiin vaihdetun arvottomat jäljennökset, epäiltiin ensin ent. keisarinnan salavihkaa lähettäneen kotimaahansa Saksaan. Mutta nyt luulevat Yhdysvaltain tulivirkailijat saaneensa selville, että noin 2 miljoonan dollarin arvosta näitä Romanoffin suvun haltuun uskottuja kalleuksia on salakuljetettu Yhdysvaltoihin. Epäluulot kohdistuvat kahteen yhdysvaltalaiseen tullivirkailijaan, joista toinen on vielä Venäjällä ja toinen äskettäin sieltä saapui erääseen Atlannin puoliseen satamaan, mutta on nyt teillä tietämättömillä.

Osallisuudesta juttuun on Hobokenissa N. J., vangittu kaksi Europasta saapunutta matkustajaa, joilta vaaditaan $10,000 takaus vapaalle jalalle päästäkseen. Yhdysvaltallaisten salapoliisien sanotaan jo saaneen tietoonsa $150,000 arvosta näitä jalokiviä.

Ihmisen naama soukkenee.

Professori James Keith, joka Lontoon kuninkaallisessa Instituutissa luennoi anthropologiasta (ihmistutkimuksesta), väittää nykyaikaisen ihmisen naaman muodostuvan yhä enemmän ja enemmän kilan muotoiseksi, nenä jatkuen yhä pitemmäksi, kapeammaksi ja esiinpistävämmäksi. Kulmakaaret eli mahkurat silmien yläpuolella ovat katoamassa ja otsa muodostumassa tasaiseksi ja sileäksi. Näiden muutoksien sanoo tuo tiedemies johtuvan siitä, että nykyajan ihminen pureksii ruokansa toisella tavalla kuin alku-ihminen. Muutokset varmaankin tapahtuvat nopeimmin amerikkalaisissa, sillä he lienevät ahkerimpia pureksijoita mitä nykyisessä ihmiskunnassa löytyy.

Herkkusuu muija

oli eräällä hammaslääkärillä Albanyssä, N. Y., jota tuonnoin sakotettiin sata dollaria pikkulintujen ampumisesta. Mies kertoi vaimonsa olevan kovin ahneen pikkulinnuille, jonka tähden hammaslääkäri hänelle illalliseksi ampui kaksi sinikerttua ja kolme kultarintakerttua. Häntä sakotettiin $20 joka linnusta eli yhteensä $100 ja tuomittiin maksamaan oikeuskulut.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Everett

Osaston kokouksessa kesäk. 16 päivänä valittiin virkailijat seuraavalle vuosineljännekselle. Jos muistan oikein, niin niiksi tulivat seuraavat: organiseeraajaksi A. Ojala, pöytäkirjuriksi J. Hautatala, rahastonhoitajaksi entinen J. Luoma; rahastonkirjuriksi A. Luoma, jäsenkirjuriksi M. Laitinen, kirjeenvaihtajaksi A. Luoma sekä Toverin uutistenkirjottajaksi A. Hautamäki. Sanomalehtija kirjallisuusasiamiehenä toimii edelleen J. Luoma. Siinä ne olivat. Koettakaapa pitää tehtävistänne huoli.

Edellisen kokouksen päätöksen mukaan osastomme on lunastanut jo neljä osaketta "Toverista" meidän osastomme osalle tulevasta summasta. Loput "ostamme ulos" sitä mukaa kuin varat sallivat.

Tulee se sittekin. Se laivaveistämö, jota kyläämme on hommattu jo toista vuotta ja jonka moni jo on tuominnut "kuolleksi", tulee sittenkin tänne. Paikkaa puhdistetaan "tulisella" kiireellä ja laivatilauksia kuuluu olevan jo sadain tuhansien dollarien arvosta. Ottaa tietysti pitkän ajan ennenkuin se on siinä kunnossa, että voi ruveta laivoja rakentamaan.

"Kuittasivat". Täkäläisellä n. s. "Sumnerin" konepajalla jossa "työntää" toistasataa miestä, tekivät työläiset isännistölle palkankorotusvaatimuksen tk. 10 p. Röyhkeät herrut eivät ottaneet asiaa käsiteltäväkseen, eivätpä päästäneet työläisten valitsemaa komiteaakaan puheilleen, vaan röyhkeästi sanoivat, että joka ei halua työntää sillä palkalla, minkä he suvaitsevat maksaa, niin kävelköön kotiin. Tämän työläiset tekivätkin: ainoastaan noin viisitoista "miestä" jäi työhön. Tuo sama "sappa" onkin kuuluisa herrujen röyhkeydestä työläisiään kohtaan. He ovat tähän asti narrailleet työläisiään sikaareilla ja kauniilla puheilla, mutta tällä kertaa ei se näyttänyt käyvän päinsä. Miehet ovat talven ajalla järjestyneet unioon melkein jokainen ja nyt he toivat vaatimuksensa esille, joka päättyi tällä tavalla. Saapa nähdä kuinka pitkälle herrojen röyhkeys kestää.

Matkustivat. Astoriaan matkustivat tk. 17 p:nä E. Kuittinen ja Walfrid Ojala. Viimeksimainitussa osastomme menettää yhden innokkaimmista jäsenistään. Lykkyä tykö!

Nythän se tämä minun "virkakauteni" alkaa loppua ja uusi astuu tilalle. En tiedä sitte kuinka kovin se uusi rupeaa ruoskimaan meitä. Hyvin hän näyttäuhkaavalta ainakin. Minua on ehkä joku salaisesti moittinut siitä, että en ole kylliksi käynyt persooniin ja "haukkunut" aina toisinaan. Minulla kumminkin uutisten kirjottajana on sellainen ajatus, että kunnon tovereita **ei tarvitse haukkua** ja lurjusten takia ei kannata sanomalehtien palstoja täyttää. Sosialistinen liike ei ole mikään pelastusarmeijalaisten rukouslava, johon jokaista täytyy erikseen rukoilla ja pyytää. Joka ei ole kanssamme olkoon ulkona, sillä "ei yksi lintu kesää tee". — J. H.

CALIFORNIA

CASPAR

Onneton päivä oli Caspar Co:n sahalla kesäk. 17 p. Mies sortui vyöryvien pölkkyjen väliin niin että henki meni. Hän on nimestä päättäen amerikalainen.

Toinenkin mies samana päivänä menetti henkensä Noyo Crossing nimisessä paikassa, jossa pölkkyjuna palaa takaisin noutamaan mäen alta kuorman jäännöstä. Hän otti kyytiä lokomotiivin vesisäiliön päällä (jossa allekirjottanutkin usein ajaa). Ei kukaan nähnyt miten mies joutui junan alle, vaan kun tiellä nähtiin möhkäle, ja kun vesisäiliön päällä ei näkynyt miestä, mentiin tarkastamaan. Juna kulkee hyvin hitaasti siinä paikassa, joten, jos hän pudotessaan ei olisi loukannut itseään, olisi hän kyllä ehtinyt pois junan alta. Mies oli italialainen ja kävi tekemässä työsopimuksen ja oli nyt menossa noutamaan kapineitaan. Ehkä härelläkin on tuttavia, jotka alkavat kaipaamaan ja saadaan selville kuka ja mistä hän on.

Kesäjuhlilla tavataan!

Andrew Newman.

Eureka

Tämä Eureka on ihmeellisin paikka, miltin minä olen vielä sattunut menemään. Vaikka tämä ei olekaan Toverin kotikaupungista. Astoriasta, kuin pysyn kantomatkan päässä — niin mittäin jos noilla viimeaikaisilla pyssyillä ammuttaisiin — niin kaikista parhaana aikana joutuu Toveri tänne viiden päivän vanhana mutta melkein poikkeuksetta viikon päästä, joten idän lehdet, vieläpä Raivaajakin, tulevat yhtä tuoreina. Ja jos lähetää kirjeen Toverissa julaistavaksi, niin saapi vasta kahden viikon päästä ruveta varttomaan, että nyt se kohta on lehdessä.*)

Täällä on ollut jos minkälaisia katuparateja ja muita touhuja Viimenen oli Eagle seuran vuotuinen edustajakokous. Ympäri Amerikan oli kerääntynyt jouti laita tänne, jotka koettivat sitte pitää kova melua viikkokau-

*) Huonoapa kuuluu. Mikäli täkäläisessä postikonttorissa vakuutetaan, lähtee lehti **kaikkialle** pian sen jälkeen, kun se sinne viedään, ja vaikka se lähtisi päivää kahta myöhemminkin, niin pitäisipä sen sittekin joutua sinne paljo aikasemmin. Olisikohan sikäläisessä postikonttorissa vikaa?

Mitä kirjeisiin tulee, niin ne **tavallisesti** julaistaan, ellei niiden saapumispäivänä, niin seuraavana siitä. Tilanahtauden takia **joskus** viipyy kirje jonkun päivän, mutta ei viikkoja. Paremmin palvelusta emme luule voitavan antaa muuallakaan. — Toim.

palla; ja nyt kuuluvat kaupungin "isät" (ja "äidit" tietysti samassa) laittavan suuria kemuja 4 p. heinäkuuta. Eurekan s. s.-osasto kuitenkin tietoisena siitä että nuo kemut eivät huvita paikkakunnan tietoista työväestöä, on ryhtynyt suurenmoisiin valmistuksiin saadakseen mitä parasta nautintoa noiksi moniksi vapaapäiviksi. "Olemme järjestäneet, kuten ilmotuksesta Toverissa huomaatte, **ompeluseuran myyjäiset,** jotka alkavat kello 8 illal. 3 p. heinäk. kestävät koko yön. Naisemme ovat tehneet koko vuoden työtä, ja ahkerasti, näitä myyjäisiä varten. — Hyvä orkesteri soittaa, joten tanssitaan sitten loppu-yö, eli niin kauan, että sitte 4 p. lähdetään **kenttäjuhlaan,** johon on varattu urheilua miehille ja naisille, kuin myös lapsille ja hyvä ravintola. Ohjelma on parhaan valinnan mukaisesti järjestetty.

Sieltä tullaan häalille illalla klo 8 ajaksi, jossa näytellään kappale "Noidan kosto"

Sitten, heinäk. 5 p., on tanssit hyvällä orkesterin soitolla, ja 6 p. on **juhlien lopettajaiset.** Silloin näytellään kappale "Äiti", joka on myös "katsomisen arvoinen." Loppuyö tanssitaan.

Yleisiä uutisia

Sota ei lopu taistelukentällä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lontoo, 20 p. kesäk. — Tunnettu preussilaisen militarismin puolustaja ja sota-arvostelija Georg Bernhardi kirjottaa Vossische Zeitungissa: "Joka päivä näemme yhä selvemmin, että sota ei voi loppua militaarisilla keinoilla, vaan ainoastaan valtiollisilla menettelyillä." Bernhardi myöntää Saksan tehneen poliittisen erehdyksen Idässä. "Erikoisrauha merkitsee vain pitempää sotaa, johon tarvitaan kestäviä hermoja yhtä paljon kuin ruokaa ja tarpeitakin."

Pettymystä Saksassa.

Geneve, Sweitsi, 20 p. kesäk. —Saksan ensimäisen hyökkäyksen synnyttämä innostus on mennyt ohi, ja Saksan kansassa on nykyään huomattavissa mitä syvin epätoivoisuus, kertoo muuan Saksasta juuri palannut puolueeton valtiomies.

Saksan kansa odotti sotabulletiineistä ensikädessä pikaista voittoa ja ennenkaikkea rauhaa. Nyt ihmetellään mitä on oikeastaan tapahtunut. Viime viikolla oli Berliinissä pääkysymyksenä: "Olemmeko marssineet Pariisiin?"

Saksan sekä siviili- että sotilashenkilöt käsittävät, ja melkein suoraan myöntävätkin, että Amerikan sotajoukot tulevat olemaan esteenä Saksan voitolle.

Sama valtiomies selittää, että Saksan valtiopäivillä on jo — ensi kerran sodan aikana — keskusteltu autonomian antamisesta Elsass-Lothringille.

Vangituita Sinn Fein liiton jäseniä ei tutkita oikeudessa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Lontoo, 20 p. kesäk. — Irlannin asioitten esittelijäsihteeri Edward Shortt ilmotti parlamentin edustajahuoneessa, että vaikka hallituksella on hallussaan varmat todistukset vangittujen Sinn Fein liiton jäsenten syyttämiseksi ja tuomituksi saattamiseksi ei heitä aseteta oikeuden tutkittavaksi koska sellaista ei pidetä suotavana.

Canadalaisten sotapalvelukseen pakottaminen oikeuden käsiteltävänä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., June 21, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Calgary, 19 p. kesäk. — Täällä on mielenkiintoinen oikeusjuttu tuomioistuinten käsiteltävänä, veto-oikeuteen R. B. Bennettin entisen parlamentinjäsenen ja miliisi-kenraalin esittäessä maanviljelijä Earl Lewisin puolesta vaatimuksen, että Earl Lewis oli laskettava vapaaksi sotapalveluksesta johon — vaatimuksen tekijän väitteen mukaan — viranomaisilla ei ole valtuutta häntä pakottaa, koska hän on aikaisemmin vapautettu sotapalveluksesta asevelvollisuuslain nojalla. Bennett nojasi vaatimuksensa habeas corpus-lakiin väittäen, että vapaus ja asukasten yksityisoikeudet ovat uhatut, jos sellaista sallitaan jatkua, vaatien Lewisin vapauttamista heti. Hän samalla selitti, että hän ajoi asi-